Rok III | Piątek dnia 18 Marca 1921 roku. | **Cena 5 mk.** | №. 39.

Kurjer Częstochowski

DZIENNIK POLITYCZNO-SPOŁECZNO LITERACKI

PRENUMERATA WYNOSI
z odbieraniem w Administracji miesięcznie **110** mk., z odnoszeniem **120** mk
z przesyłką pocztową **120** mk.
Adres Redakcji i Administracji: CZĘSTOCHOWA UL. N. P. MARJI 41.
Telegraficznie KURJER—CZĘSTOCHOWA Telefon Nr. 4.

CENY OGŁOSZEŃ
Pierwsza strona za wiersz jednoszpaltowy lub jego miejsce **15** marek
druga i trzecia **12** mk, czwarta **10** mk, za wiersz petitowy.
Ogłoszenia w tekście przed kroniką i pod telegramami **12** mk., za wiersz
Nekrologi mk. **12**, za wiersz. Drobne ogłoszenia, po mk. **2** za wyraz.

Redakcja i Administracja otwarta codziennie od godz. 9 rano do 7 wiecz. —|— Nadesłanych rękopisów, z wyjątkiem zastrzeżonych, Redakcja nie zwraca.

Na zasadzie uchwał Zjazdu Związku Prasy Prowincjonalnej, **wszystkie komunikaty instytucji prywatnych i społecznych podlegają opłacie**

Konstytucja uchwalona!

WARSZAWA, 17.3 tel. wł.—Wczoraj o godz. 5 po poł. odbyło się posiedzenie sejmu, na którym marszałek zakomunikował, że nastąpił kompromis między stronnictwami co do art. 126. Artykuł ten brzmi:

„Drugi sejm, zebrany na podstawie tej konstytucji, może dokonać rewizji ustawy konstytucyjnej własną uchwałą, powziętą większością trzy piątych głosów przy obecnych conajmniej połowie ustawowej liczby posłów".

W dalszym ciągu nastąpiło głosowanie nad każdym artykułem. Uchwalono senat, który lewica przyjęła słabą wrzawą.

Art. 36 191 gł. został obalony, aby przedstawicielstwo nauki i gospodarstwa uczestniczyło w senacie.

Art. 42, omawiający, że Naczelnik Państwa może być tylko Polakiem-katolikiem, został odrzucony 238 głosami przeciw 124.

Uchwalono również, że Naczelnik Państwa może podczas wojny sprawować funkcje Naczelnego Wodza.

Przyjęto poprawkę „Wyzwolenia" i „Klubu Mieszczańskiego" o nie dozwoleniu kar cielesnych. Uchwalono zakaz pracy dzieci niżej lat 15. Odrzucono poprawkę Zw. Ludowo Narodowego, że tylko w początkowych szkołach nauka jest bezpłatna.

Art. 121, dotyczący aby szkoły były wyznaniowe został odrzucony.

Posiedzenie zakończono o godz. 10 m. 45 w nocy.

Dziś o godz. 4 po poł. odbędzie się uroczyste posiedzenie Sejmu.

Zamach na gen. Sawinkowa w Warszawie.

WARSZAWA, 17.3 tel. wł. — Dzięki władzom bezpieczeństwa **udaremniono zamach na gen. Sawinkowa.**

Wszyscy sprawcy zostali aresztowani **Są to: gen. Peremykin, d-ca 3 armji i cały sztab tej armji pułk. Herszelman, kobieta szpieg, podająca się, jako Janina hr. Zamojska.**

Wszyscy zamieszkali w hotelu „Bristol", gdzie też zostali aresztowani. W numerach dokonano rewizji i wykryto rewolwery, naboje dum-dum, wizy na wyjazd do Węgier i t. d.

—o—

Uwięzienie siostry gen. Hallera.

Telegram własny „Kurjera Częstochowskiego".

OPOLE, 17.3— We wsi Kurzawa aresztowali Niemcy bawiącą na G Śląsku siostrę generała Hallera. Aresztowaną trzymali przez kilka dni w więzieniu i dopiero wczoraj została wypuszczona. Władze wszczęły śledztwo, celem wykrycia miejsca, gdzie znajdowała się aresztowana, lecz dotychczas bezskutecznie.

Układ rosyjsko-angielski.

WARSZAWA. 17 3. Donoszą z Londynu: Z kół urzędowych donoszą, że w dniu wczorajszym przedstawiciel rządu angielskiego Sir Robert Horne i przedstawiciel handlowy Sowietów w Londynie Krasin

podpisali angielsko-rosyjski układ handlowy.

Sprawy sporne, które dotąd jeszcze uniemożliwiały szybkie podpisanie układu, zostały załatwione w ten sposób,

że artykuł wstępny, dotyczący propagandy kemunistycznej

w obszarach, będących pod panowaniem bądź też wpływem Anglji,

został zmieniony na życzenie Krasina.

Wedle oświadczenia angielskich kół urzędowych, nowy tekst artykułu tego zadowala obie strony.

Anglja zobowiązała się w układzie zachować neutralność co do wszystkich wewnętrznych spraw rosyjskich. Wedle oświadczenia Krasina, zobowiązanie to posiada olbrzymią wagę dla sowietów, bez względu na to, że rząd angielski nigdy nie mieszał się do spraw wewnętrznych Rosji.

O uznanie sowietów przez Anglję.

PARYŻ, 17 3. „Humanite" donosi z Londynu, że angielski minister handlu sir Robert Horne oświadczył, że w konsekwencji podpisana angielsko-sowieckiego układu handlowego rząd angielski **uzna de facto rosyjską Republikę Sowiecką.**

Podpisanie pokoju w piątek o godz. 7 wieczór.

WARSZAWA, 17.3 (tel. wł.) Ministerstwo spraw zagranicznych podaje nam następujący komunikat: Dnia 15 b. m. w Rydze został podpisany przez sekretarjaty delegacji polskiej i rosyjsko ukraińskiej następujący protokół: Sekretarjaty polskiej delegacji pokojowej i rosyjsko-ukraińskiej delegacji pokojowej komunikują, że prace konferencji pokojowej zostały ukończone. Wszystkie artykuły zostały przyjęte w ostatecznej redakcji.

Podpisanie traktatu pokojowego zostało naznaczone **na dzień 18 marca na godzinę 7 wieczór.**

Wiadomość powyższa jest oficjalnem potwierdzeniem depeszy korespondenta naszego, zamieszczonej w „Kurjerze" już onegdaj.

30 tys. marek za obrazę urzędu państwowego.

Z wyroku sądu będzie musiał zapłacić je przedsiębiorca kinematograficzny.

VII wydział karny sądu okręgowego w Warszawie rozpatrywał w dniu 15 czerwca r. b. sprawę p. Antoniego Czyżewskiego, właściciela agencji kinematograficznej „Corso", który w końcu 1919 r. dopuścił się obrazy wydziału prasowego ministerstwa spraw wewnętrznych w okolicznościach następujących:

Dnia 29 listopada 1919 r. p. Czyżewski zgłosił się do p. Mańkowskiego, naczelnika wydziału prasowego ministerstwa i żądał ocenzurowania obrazu kinematograficznego z pominięciem przedstawienia scenarjusza, t. j. dokładnego opisu treści obrazu. P. Mańkowski odmówił żądaniu p. Czyżewskiego, motywując odmowę tem, że rozporządzenie ministerstwa spraw wewnętrznych z dnia 12 lutego 1919 r. nakłada na przedsiębiorców kinematograficznych obowiązek składania spisów treści obrazów filmowych, zgłaszanych do ocenzurowania przez wydział prasowy ministerstwa. Wówczas p. Czyżewski, wzburzony odmową ze strony p. Mańkowskiego, wychodząc z gabinetu, powiedział: „To rozbój, skandal, tego nie robiono nawet za czasów rosyjskich".

Wobec takiego zachowania się p. Czyżewskiego w urzędzie państwowym, p. Mańkowski skierował sprawę na drogę sądową.

Sąd, pod przewodnictwem sędziego Laskowskiego, uznał p. Czyżewskiego winnym obrazy urzędu i po uwzględnieniu okoliczności łagodzących, skazał go na karę grzywny w wysokości 30,000 mk., oraz na zapłacenie kosztów sądowych w sumie 8000 mk.

Pamiętajcie o plebiscycie na G. Śląsku.

Konstytucja uchwalona

Sejm uchwalił wczoraj Konstytucję.

W rocznicę Konstytucji Majowej, dn. 3 maja 1919 r. rada ministrów uchwaliła „projekt deklaracji konstytucji", którą dn. 6 maja min. Stanisław Wojciechowski, jako zastępca ówczesnego prezesa rady ministrów Ignacego Paderewskiego, przedłożył Sejmowi. Komisja konstytucyjna pod przewodnictwem pos. Władysława Seydy, zdecydowała opracować nie deklarację konstytucyjną, ale sam projekt Konstytucji.

Projekt òw uchwalił rząd dn. 1 listopada 1919 r., a dn. 3 listopada przedłożył Izbie, która nazajutrz przekazała go do rozpatrzenia komisji konstytucyjnej. Dn. 21 stycznia 1920 r. gabinet Leopolda Skulskiego zgłosił do Izby poprawki, dotyczące senatu i wyboru głowy państwa.

Obrady komisji rozpoczęte w maju 1919 r., trwały przez rok cały i zostały zakończone dopiero dn. 11 czerwca 1920 r. Toczyły się pod kolejnem przewodnictwem pos. Wł. Seydy, Macieja Rataja i Edwarda Dubanowicza.

Referaty i poszczególne rozdziały opracowali posłowie: Stanisław Głąbiński o prawach i obowiązkach obywateli; Edw Dubanowicz o Rzeczypospolitej, zmianie konstytucji, sądach, administracyjnych i mniejszościach narodowych; Maciej Rataj o władzy ustawodawczej i nadzwyczajnej izbie kontroli; Józek Buzek o samorządzie i ustroju administracyjnym państwa, Bolesław Fichna o prezydencie Rzeczypospolitej, Mieczysław Niedziałkowski o izbach pracy; Leonard Tarnawski o sądownictwie i Władysław Kiernik o pojęciu własności.

Poza projektem rządowym zostały zgłoszone samodzielne projekty i przez kluby: Związku ludowo-narodowego, Wyzwolenia, Związku posłów socjalistycznych i Polskiego stronnictwa ludowego.

Opracowany ostatecznie przez komisję w trzeciem czytaniu Sejm wziął pod obrady dn. 8 lipca 1920, a dyskusja przeciągnęła się aż do dn. 11 marca.

Drugie czytanie projektu zakończyły głosowania, które odbywały się dn. 21 października, 5 listopada, 10 grudnia 1920 r. i 25 stycznia, 4 lutego i 5 lutego 1921.

Po drugiem czytaniu komisja konstytucyjna dokonała jeszcze pewnych zmian i ukończyła dnia 3 marca swoje obrady.

Dzień ten zaważył na życiu wewnętrznem Polski.

Sejm, zwołany przedewszystkiem dla uchwalenia Konstytucji, spełnił swe zadanie.

Niechajże w tej wielkiej chwili dziejowej przewodzi naszym posłom nadal stara zasada rzymska, widniejąca złotemi literami na frontonie Izby poselskiej:

— Salus Reipublicae suprema lex!

— Dobro Rzeczypospolitej jest prawem naczelnem!

Wiadomości polityczne.

Hamborn okupowany.

Według doniesień z Duisburgu, w sobotę przybył do Hamborna oficer belgijski i oświadczył w ratuszu, że Hamborn należy uważać za okupowany. Ogłoszono tam stan oblężenia.

Spisek dynamitowy w Berlinie.

W sprawie projektowanego zamachu dynamitowego na kolumnę Zwycięstwa i na inne pomniki prusko militarystyczne policja przeprowadziła energiczne śledztwo, które wykryło ślady kompromitujące nadzwyczajnie jaskrawo bardzo wybitne osobistości.

Należy w najbliższych dniach oczekiwać sensacyjnych rewelacji.

Sprawa G. Śląska na konferencji pokojowej.

We czwartek 17 bm. poseł Marjan Seyda wygłosił w Warszawie odczyt na temat „Sprawa Górnego Śląska na konferencji pokojowej". Odczyt ten będzie pierwszym z całego cyklu zamierzonych odczytów ideowo politycznych — urządzanych przez Związek ludowo narodowy. Prelegent poruszy zagadnienie polityczne pierwszorzędnej doniosłości nie tylko dla Polski ale dla całej Europy. Połączenie się Śląska z macierzą Polską, to nietylko zabezpieczenie przyszłości i rozwoju ekonomicznego Polski, to nietylko zadośćuczynienie za wielowiekową krzywdę — to również jedyna realna podstawa równowagi Europy Środkowej, to odebranie Niemcom środków do przyszłego podboju Europy.

Dzieje tej walki rozstrzygającej o wolność Polski i pokoju europejskim, przedstawi p. Seyda w swym zajmującym odczycie, a znajomość rzeczy i osobista praca prelegenta nad sprawą zjednoczenia Polski w Komitecie narodowym od pierwszej chwili ostatniego stadjum walki o niepodległość ojczyzny, nadają odczytowi p. Seydy szczególną doniosłość.

Nowe fałszerstwa niemieckie.

Dowiadujemy się, że Niemcy przygotowali specjalne kartki głosowania za Polską. Kartki te są znacznie większe od przepisowych kart głosowania i są w ogu wycięte. Niemcy przygotowali te fałszywe kartki dla nieznających przepisów głosowania Górnoślązaków, a zwłaszcza dla emigrantów, ażeby w ten sposób spowodować unieważnienie pewnej liczby głosów za Polską.

Ustąpienie Massaryka?

Prasa praska donosi, że stan zdrowia prezydenta Massaryka, który podobno cierpi na raka, jest beznadziejny. Fakt ten budzi w czeskich kołach politycznych poważne zaniepokojenie. Mówią już o następcy Massaryka i wymieniają w pierwszym rzędzie obecnego ministra spraw zagranicznych dra Benesza.

Tajemniczy pocisk w Berlinie.

W Alei Zwycięstw w Berlinie znaleziono pocisk wybuchowy, naładowany dynamitem. Przy pocisku znajdował się lont który w chwili znalezienia był już całkiem prawie spalony. Gdyby nie wypadek, zawiadające któremu znaleziono pocisk, wybuch nastąpiłby za kilka minut, skutki zaś jego wobec ogromnej siły pocisku zagrażały całej dzielnicy.

Czy plebiscyt odbędzie się w spokoju?..

Co mówią koaljanci. — Tysiące ludzi z płonącemi lontami.

Korespondent „Kur. Warsz." pisze o komisji rządzącej w Opolu. Komisja rządząca mieści się w okazałym gmachu Rejencji, przed którym sterczy jeszcze pomnik Bismarcka. W przedsionku wita przychodnia olbrzymi posąg bronzowy „starego Fryca", który, jak wiadomo, wy darł Śląsk Marji Teresie. W zastępstwie nieobecnego jen. Le Ronda przyjmuje mnie sekretarz komisji, francuski konsul jeneralny, p. Ponsot. P. Ponsot tchnie optymizmem. Twierdzi on, że bez względu na trwożne pogłoski, **plebiscyt odbędzie się w warunkach normalnych.**

— Niech pan zwróci uwagę na to, że pomimo wszystko, na Górnym Śląsku panuje większy spokój i większe bezpieczeństwo, niż np. we Włoszech, w Hiszpanji albo w Irlandji. Liczba osób zabitych lub poranionych jest znikomo mała. Jedynie w sierpniu r. z. mieliśmy poważniejsze rozruchy, związane z krytycznem ówczesnem położeniem w Polsce, z czego niemcy wysnuli nazbyt pośpieszne wnioski.

— A zatem sądzi pan, że plebiscyt odbędzie się bez przeszkód?

— **Jestem tego pewny — brzmiała odpowiedź.**

Pokrzepiony na duchu, opuszczam uprzejmego p. Ponsota, aliści na ulicy napastują mnie pewne wątpliwości. Co robią tu, na co czekają, te bandy włóczących się bezczynnie drabów? Pojawili się ci przybysze w ciągu ostatnich dziesięciu dni, a wprawne oczy rozpoznają w nich z łatwością dawnych żołnierzy brygad bałtyckich, z pod znaku von der Goltza i Bermondta. W pobliżu dworca natrafiam znowu na gromady emigrantów z tabora mi, który powiększą bezczynną ciżbę, wałęsającą się po ulicach i skorą do wszelkich awantur.

Może sprawdzi się optymizm p. Ponsota, ale przyznać trzeba, że w kołach, kierujących dziś w Londynie polityką europejską, zrobiono wszystko, aby nagromadzić na wulkanie tutejszym największą ilość materjałów wybuchowych i wpuścić do tego składu **tysiące ludzi z płonącemi lontami w rękach.** Jeżeli, pomimo to, plebiscyt odbędzie się spokojnie, to chyba wypadnie uznać to za nowy cud: cud Odry.

„Niech djabeł rządzi Rosją, byle nie sowiety".

Odesa — umarłem miastem. — Brak wszystkiego, nawet wody, którą sprzedają po 150 rb. kubełek. — Demonstracje robotników przeciw sowietom.

Do Warszawy przybył p. L. K., który wyjechał z Odesy przed 12 dniami. Opowiada on, że w mieście tem, przed jego wyjazdem, szpiegostwo było jeszcze bardziej rozwinięte, aniżeli za czasów carskich. Ludzie poprostu bali się mówić czemkolwiek na ulicy.

Miasto wygląda jak cmentarz.

Niema tramwajów, elektryczności, ani gazu z powodu braku opału.

Wieczorem palą lampki oliwne. Niema też wody.

Na ulicach sprzedają kubełki wody po 150 rb.

Dziesiątki tysięcy robotników urządzają demonstracje na ulicach, wołając: „Niechaj nawet djabeł rządzi Rosją, niech Mikołajowie powrócą, byle nie bolszewicy".

W ostatnich czasach sowiety zabronili wszelkiego handlu prywatnego.

Dotychczas były tylko pozamykane sklepy, obecnie znieśli już także targi i bazary.

W tych dniach rozstrzelano tam człowieka, dlatego tylko, że znaleziono przy nim kilka carskich 300 rublówek.

W Odesie, gdzie się mieści największa gmina żydowska w całej Rosji, podług prasy żydowskiej, pośród rozstrzelanych przez bolszewików, znajduje się tylko 1 proc. żydów.

Najcięższa robota pana Joffego.

Wczoraj wieczorem odbyło się ostatnie posiedzenie redakcyjne, które ukończyło ustanowienie tekstu traktatu pokojowego.

Pan Joffe, żegnając się z delegatem polskim posłem Janem Dąbskim, oświadczył z westchnieniem:

— Była to najcięższa robota w mojem życiu.

„Podmuchy 1914 r."

„Temps" podaje charakterystyczny artykuł p.t. „Podmuchy 1914 r." w którym wykazuje, że obecnie w Niemczech panują te same nastroje co wiosną przedwojenną. Niemcy dzisiaj starają się obecnie winę za wywołanie wojny zrzucić na koalicję i chcą udowodnić, że nie powinny ponosić ciężarów wojny. Dowódca organizacji militarnych Escherich wydał rozkaz powołujący pod broń wszystkich członków organizacji. Jednocześnie na zachodniej granicy śląskiej dokonywa się koncentracja niemieckich sił zbrojnych. Plebiscyt ma się odbyć 20 bm. a dopiero 17 bm. przybędą batalјony angielskie. Emigranci niemieccy, stanowiący niebezpieczeństwo dla spokoju, zaczęli przybywać już 8 b.m. Wogóle widać w Niemczech przygotowania do reaktywowania militaryzmu niemieckiego.

Dlatego rządy koalicji winny z podmuchów 1914 r. wyciągnąć odpowiednie konsekwencje.

Wilhelm II upiększa swą siedzibę.

Z Doorn, w Holandji, gdzie, jak wiadomo były cesarz niemiecki nabył wspaniały zamek, donoszą do paryskiego „Matina" że w pierwszych dniach b.m. odbył się tam zjazd rodziny z powodu czterdziestolecia małżeństwa byłych cesarstwa. Księżna Brunswicka i ks. Eitel Fryderyk przybyli z Niemiec, a były kronprinc z Wieringen. Ze względu na ciężką chorobę sercową byłej cesarzowej, uroczystość miała charakter bardzo skromny. Z Niemiec nadesłano mnóstwo kwiatów.

Były cesarz upiększa w dalszym ciągu swą siedzibę na wygnaniu. Wni siono już przy nowem wejściu do parku wspaniałą bramę z kutego artystycznie żelaza z koroną cesarską i inicjałami Wilhelm II u szczytu.

—(o)—

Kronika.

Emigranci w Częstochowie.

Udekorowany girlandami i chorągiewkami z orłem białym na lokomotywie, przybył wczoraj do Częstochowy pociąg z emigrantami z Warszawy, Łodzi i okolic oraz Piotrkowa w liczbie kilkuset osób.

Wjeżdżający na dworzec pociąg przywitała orkiestra I Gimn. Państw. pod batutą p. E Mąkoszy. Gość i powitał przemówieniem odpowiednim p. A. Reszke, po czem zaintonował „Rotę", którą zebrani odśpiewali. Następnie emigranci podejmowani byli podwieczorkiem przez komitet plebiscytowy, poczem samochodami odwiezieni zostali do baraków na Stradomiu, gdzie oczekiwali ich również członkowie Komitetu. Wieczorem przybyli emigranci z ziemi Kieleckiej, a wczoraj wo ąż naplywali ze wsi nadgranicznych ślązacy, udający się przez Herby lub Sosnowiec na Śląsk Górny.

Wśród emigrantów przybyli inteligenci, robotnicy i rolnicy. O patrjotyzmie ślązaków świadczy fakt, iż wśród przybyłych są liczne osoby chore, jeden z emigrantów niewidomy, inny bez nóg.

Poranek ku czci Naczelnika Państwa.

W dniu 20 bm. o godz. 4 po poł. w sali „Ogniska Robotniczego" odbędzie się poranek dla młodzieży ku czci Naczelnika Państwa.

Częstochowa i Konstytucja.

Ostateczne głosowanie nad całości projektu konstytucji i nad jej tytułem ustawowym odbędzie się na plenarnem posiedzenie Sejmu we czwartek 17 bm. o g. 4 po południu.

Z okazji uchwalenia konstytucji odbędą się w całem państwie uroczystości. W Warszawie odbędzie się w piątek uroczyste nabożeństwo w katedrze św. Jana w obecności Naczelnika Państwa, Sejmu i przedstawiciele rządu. Miasto będzie udekorowane flagami. Praca w dniu tym odbywać się będzie normalnie. Na prowincji uroczystość uchwalenia konstytucji odbędzie się w niedzielę 20 bm. również urządzone będą nabożeństwa i dekoracja miast i wsi. Odpowiednie zarządzenia w tym kierunku uczyniły władze rządowe i kościelne.

Nie wątpimy, że i Częstochowa uczci należycie uchwalenie Konstytucji Polski.

Straż Ogniowa na plebiscyt.

Sprawozdanie z Rautu z dn. 26 Lutego 1921 roku na dochód plebiscytu na Górnym Śląsku urządzonego staraniem Straży Ogniowej Ochotniczej w Częstochowie: Za bilety wejścia 38.650 mk. — Pocztówki i broszury 14.932 — z bufetu 63.962.50. — Z loterji cukrowej 8400. — Razem 120.994.50 mk. Rozchód: wiktuały, trunki i papierosy 26.640. — dekoracja, usługa, pianino itd. 2208. — Czysty dochód z Rautu wynosi mk. 92.146,50, która to suma wpłaconą została za odnośnem pokwitowaniem do Komitetu Plebiscytowego w Częstochowie.

W.W. Paniom Gospodyniom, które znacznym kosztem łaskawie raczyły tak obficie zaopatrzyć bufet i w tym bufecie tak niezmordowanie pracowały, wszystkim wykonawcom koncertu i kabaretu, WWPP. Jastrzębskiemu za użyczenie rośliny, Konowi i Oderfeldowi za druki, Julianowi Geislerowi za szkło, Orłowskiemu za nakrycia oraz wszystkim, którzy przyczynili się do powodzenia zabawy, jako organizatorzy zabawy mamy honor złożyć najserdeczniejsze podziękowanie

Straż Ogniowa Och. w Częstochowie.

Zw. Zaw. Muzyków.

Grono muzyków w Częstochowie poczyniło kroki prawne, celem założenia Zw. Zaw. muzyków.

* * *

Jak nas uczył już Korfanty
Węgiel droższy niż brylanty
Bowiem wnosi w duszę skrzepłą
Twórczą moc i twórcze ciepło.

Więc gdy nam na sercu leży,
Dobro ludu i macierzy,
Gdy kochamy nasze chramy,
Śląska Niemcom nie oddamy.

Lecz przez datki i ofiary
Odżyszczemy kraj nasz stary,
Co wyciąga do nas ręce
Po wiekowej knuta męce.

Koncert I Gimn. Państwowego.

W dniu 18 bm. w sali Straży Ogniowej odbędzie się koncert, urządzony staraniem Samopomocy uczniowskiej przy I Gimn. Państw. Na wielce urozmaicony program złożą się: występy orkiestr smyczkowej i dętej.

Chór złożony z 200 osób odśpiewa szereg pieśni. W koncercie bierze udział znany tragi komik p. K. Bogorya Górski. Liczne występy solowe dopełnią całości programu.

Batuta koncertu spoczywa w rękach prof. E. Mąkoszy. Początek pierwszego koncertu dla młodzieży o godz. 4 pp. a drugiego o 8 wiecz.

Dochód przeznacza się na niezamożnych uczniów tegoż gimnazjum.

Śląsk w szkołach.

Ministerjum oświecenia publicznego poleciło wszystkim dyrekcjom szkolnym aby w dzień 19 marca na całem terytorjum państwa urządziły w szkołach ludowych i innych zakładach naukowych uroczystość manifestacyjną za przyłączeniem Śląska do Polski. Program tej uroczystości opracują szkoły w zależności od warunków lokalnych.

Krakowskie „Echo" w Częstochowie.

W początkach kwietnia w teatrze „Paryskim" odbędzie się gościnny występ jednego z najlepszych chórów w Polsce, a mianowicie krakowskie Tow. Śpiewaczego „Echo". Wspomniane Tow, zatrzyma się w Częstochowie w drodze powrotnej z Warszawy, gdzie koncertowało w Filharmonji.

Walka z tajnem gorzelnictwem.

Ministerstwo skarbu podniosło znacznie nagrody za przyczynianie się do wykrycia tajnych gorzelni, a mianowicie:

a) w wypadkach przyczyniania się jedynie do wykrycia potajemnego (nieuprawnionego) wyrobu lub przechowywania aparatów do odpędu wódki od 1000 do 3000 mk.

b) w wypadkach przyczyniania się do wykrycia potajemnego wyrobu wódki — jeżeli przytrzymano głównego winowajcę — od 2000 do 6000 mk., jeżeli przytrzymano tylko współwinnych, uczestników lub pomocników przestępstwa od 1000 do 5000 mk. jeżeli wreszcie przytrzymano wyłącznie wyrobioną potajemnie wódkę i aparat na którym ją wyrobiono, lub też tylko wódkę lub tylko aparat — od 1000 do 4000 marek.

Z Lutni. W sobotę dnia 19 b. m. o godz. 7-ej wieczorem w Sali „Lutni" (III Aleja 54) odbędzie się wieczór wokalno-muzyczny ku uczczeniu Naczelnika Państwa Józefa Piłsudskiego z okazji jego dnia imienin. Program koncertu wypełnią: kwintet smyczkowy, występy chórów i solowe.

Wstęp na koncert ten mają członkowie stowarzyszeń: Lutni, Kupców Polskich, oraz zaproszone imiennie osoby i wprowadzeni goście.

Bazar komisowy.

W związku z podaną przez nas przed paru tygodniami wiadomością o mającym być otwartym w połowie kwietnia b. r. Bazarze Komisowym dla inteligencji — proszeni jesteśmy o zawiadomienie tą drogą osób zainteresowanych, że wszelkich informacji w tym względzie udziela prezesowa Kokowska, między 3 a 5 tą po południu, w mieszkaniu swojem przy ul. Kościuszki nr. 13.

Z „Paryskiego".

Kino „Paryski" demonstruje dalszy ciąg obrazu „Szatani zagłady" pt. „Bohaterstwo Jima". Obraz ten grą swoją i piękną wystawą zachwyca widza. Nad program b. ciekawe zdjęcia z natury.

Walka z bandytami.

Aresztowanie niebezpiecznego bandyty.— Herszt bandytów zbiegł. — Obława trwa dalej.

Wczoraj rano oddział powiatowej policji śledczej pod komendą dowócy 1-ej Brygady policji śledczej, p. Rosłowicza, udał się w okolice Nowej Wsi, gm. Kamyk, celem aresztowania niebezpiecznego bandyty, operującego od dłuższego czasu w okolicach Częstochowy. Bandytą tym jest niejaki Słomczyński, zdemobilizowany żołnierz. S. od pewnego czasu był postrachem okolicznej ludności. Zorganizował on szajkę, złożoną z kilkunastu bandytów, która dokonała szeregu zabójstw, grabieży i napadów.

Gdy oddział policji znalazł się w odległości 150 kroków, rozpoczęła się strzelanina. Policji uzbrojonej w broń krótką trudno było zbliżyć się, by ująć Słomczyńskiego i jego towarzysza, gdyż bandyci uzbrojeni byli w karabiny. Ogółem dano 50 strzałów.

Tym razem znów Słomczyńskiemu udało się zbiedz, natomiast aresztowany został towarzysz jego Pusuk, zamieszkały we wsi Grabówka. P. pod eskortą odstawiony został do więzienia.

W chwili, gdy piszemy te słowa obława trwa nadal.

Koncert-raut

Zapowiedziany na sobotę 19 bm. koncert w sali Straży Ogn. wzbudził duże zainteresowanie. Na koncercie wystąpią: artysta teatru kijowskiego Borgognes p. Lorisso, którego występy cieszyły się zawsze ogromnym powodzeniem p. Sławiny, śpiewaczki, charkowskiego, wybitnego tancerza p. Paula i innych. Prócz części koncertowej, program rautu zapowiada znakomicie zaopatrzony bufet, w którym uprzejmie gospodynie starać sie będzie o zadowolenie swych gości.

Dla dzieci górnośląskich.

Pewien polak z Ameryki, ktory nie życzył sobie aby podać jego nazwisko, ofiarował dla dzieci górnośląskich pół miljona marek niemieckich.

Ucieczka z więzienia.

Dziś rano zbiegł z aresztu przy Magistracie M. Giełdowski, za którym wszęto pościg.

Okradzenie pułk. Podernego.

Z wagonu bagażowego skradziono z zamkniętego kufra browning i 5 funt. tytoniu, wartości ogólnej 16 tysięcy mk., na szkodę pułkownika Władysława Podern'ego.

Wykrycie kradzieży i aresztowania.

Dzięki usilnej pracy pow. policji śledczej zdołano wykryć sprawców kradzieży na szkodę H. Kurlanda. Aresztowano i osadzono w areszcie, jako oskarżonych o kradzież Wiktorję Klamę, A. Klamę i Stefana Leszczaka. Drób skradziony K. odebrano.

Stan pogody.

Stacja Meteorologiczna I Gimnazjum Państwowego w Częstochowie w dniu 16.3.21 r. notuje:

Temp. najwyż. 15.2, najniż. —2.8, 2 m. w ziemi 3.1. Ciśn. atm. 753.4 mm. Wiatromierz kier. wiatru E o godz. 1 ej pp. szybkość wiatru 2 m. sek. Wilg. wzgl. % 66 —. Opad z dn. poprzedniego mm.

Agent „defenzywy" w przebraniu żandarma.

W dniu 14 b. m. o godz. 9 wiecz. patrol Żandarmerji częstoch., przechodząc ul. Prostą w towarzystwie jednego funcjonarjusza pol. II go Komis., usłyszała krzyk w domu Szaji Federmana, dokąd się natychmiast udano. Przy wyjściu żandarmi napotkali 2-ch żołnierzy wychodzących od Federmana, a z których jeden zbiegł w niewiadomym kierunku, korzystając z ciemnej nocy, zaś drugiego ujęto z bronią w ręku w odznakach żand. plutonowego. Po wylegitymowaniu przez tegoż w żandarmerji, okazało się, że był to Henryk Wesołowski, agent Posterunku Defenzywy nr. 7, rodem z Lublina, w przebraniu plut. żand.

Drugi zaś, jak podał Wesołowski, był to sierżant, Jozef Zieliński, mieszkaniec Częstochowy (ul. Kilińskiego).

W czasie rewizji zrabowali oni: 2660 mk., 1 złotą bransoletkę, wartości 1160 mk., kolczyki złote dziecięce, wart. 800 mk. i zegarek wart. 1500 mk., ogółem zrabowali na sumę 6120 mk.

Wesołowski został oddany Sądowi wojskowemu.

Kradzieże.

Z. Sztyglowi, właścicielowi sklepu przy ul. Ogrodowej nr. 13, za pomocą urwania kłódki, skradziono czekoladę, wartości 50 tysięcy mk. i gotówką 10 tysięcy mk. Śledztwo w toku.

Annie Kląckak, zamieszkałej we wsi Aleksandrja, gm. Dźbów. Przy oskarżonym i aresztowanym H. Wręczyckim, znaleziono natomiast 20 metrów drutu telegraficznego, pochodzącego z kradzieży.

Najświeższe wiadomości

Trocki ledwie uszedł śmierci

LONDYN, 17.3. Trocki opuścił Krasną Górkę pociągiem specjalnym, chcąc wrócić do Petersburga. Pociąg jego tylko cudem uniknął zupełnego zniszczenia w okolicy Oranienbaumu, gdzie ogień dział kronsztadzkich zniszczył linję kolejową.

Natychmiastowy pochód na Berlin.

LONDYN 17.3 — Poseł do Izby gmin Bottomley, zawiadomił Izbę, iż zamierza postawić wniosek, żeby wobec tego, iż dotychczasowe metody zmuszenia Niemiec do odszkodowań okazują się niepraktyczne **zarządzić natychmiastowy pochód na Berlin** i nałożyć na Niemcy takie warunki, któreby zmusiły je **do zdania sobie sprawy, iż wojna została przez naród niemiecki przegrana,** oraz żeby warunki te nie różniły się niczem od tych warunków, jakie nałożyłyby na koalicję Niemcy, w razie ich zwycięstwa.

Dymisja polakożercy.

WARSZAWA 17.3 (Tel. wł.) Z Londynu donoszą, że sekretarz osobisty L. George'a, żyd Kerr, opuści zajmowane dotychczas stanowisko. Kerr sympatyzował z Niemcami i odnosił się wrogo do Polski.

Przed plebiscytem.

Głos francuski.— Wojska włoskie. — Niemieckim korespondentom wzbroniono przyjechać.

PARYZ, 17.3 Tel. wł. Prasa francuska coraz żywiej zajmuje się sprawą plebiscytu na G. Śląsku. Uważa, że wynik głosowania wypadnie na korzyść Polski. Nie ukrywa jednakże tego, iż Niemcy rozpoczną zaburzenia.

BYTOM, 17.3 Tel. wł. Grupa przemysłowców francuskich traktuje z właścicielami różnych zakładów fabrycznych sprawę nabycia niektórych akcji. Rokowania te odniosły pewien skutek.

RYBNIK, 17.3 Tel. wł. Przybyły tu świeże oddziały wojska włoskiego.

OPOLE, 17.3 Tel. wł. Władze między sojusznicze zabroniły przyjazdu na G. Śląsk korespondentom 2 pism niemieckich: „Taegliche Rundschau" i „Boersen Courier".

Wykrycie organiz. komunistycznej.

WARSZAWA, 17.3 Władze bezpieczeństwa wykryły organizację komunistyczną. Aresztowano Rutkowską i Pilińską, w których to mieszkaniu znaleziono 2 pudy bibuły oraz czyste paszporty niemieckie.

Tabela loterji państwowej.

(nieurzędowa).

W szóstym dniu ciągnienia 5 ej klasy II-ej Polskiej Loterji Klasowej, główniejsze wygrane padły na numera następujące:

Mk. 20.000 n-ry 4143 52144.

Mk 10 000 n-ry 944 12834 57175 57436 69883.

Mk. 5.000 n-ry 2660 3275 8416 8760 12869 16008 30010 41063 49335 58457 60689 67528 70573 72757.

Mk. 2.000 n-ry 805 9093 9809 12359 14517 27368 30602 31064 38208 41611 41963 63956 64066 71736 74817 74825.

Mk 2.000 n-ry 48 7754 12524 14898 16721 23070 30308 34499 42504 48187 48176 51421 53528 54939 55631 56336 50808 71472 71856 73275 73617.

Baczność Górnoślązacy!

Komitet plebiscytowy zawiadamia wszystkich Górnoślązaków upoważnionych do głosowania i zarejestrowanych a zamieszkałych w powiecie Częstochowskim i Częstochowie, że wyjazd na Śląsk do głosowania nastąpi z **Częstochowy** w 2-ch kierunkach, a **to w kierunku Sosnowca we czwartek dnia 17 marca 1921 r. o godzinie 10-ej rano i w piątek dnia 18 marca b. r. o godzinie 2-ej po południu, zaś w kierunkach Herbów Polskich tylko dnia 18 marca b. r. o godzinie 7-ej 45 rano.**

Górnoślązacy zamieszkali w powiecie Częstochowskim winni **najpóźniej we czwartek dnia 17 marca b.r. przyjechać** do Częstochowy. Na skutek porozumienia ze Starostwem, wójtowie w każdej gminie dostarczają plebiscytowcom podwód z ich miejsca zamieszkania do Częstochowy, a nadto w miejscach odległych od Częstochowy będą dla starców i chorych oczekiwać sam chody.

Począwszy od 15 marca b. r. Komitet plebiscytowy urządza Główne Biuro Informacyjne w barakach Związku Kolejarzy przy ul. Piłsudskiego, dokąd wszyscy Górnoślązacy czy to zamieszkali w Częstochowie czy w powiecie Częstochowie bezwzględnie przed wyjazdem winni się zgłosić, celem sprawdzenia lub wystawienia dokumentów podróży i wyznaczenia kwater.

Nadto będą czynne dwa biura informacyjne pomocnicze: jedno w dotychczasowym lokalu Komitetu przy III Alei № 67 a drugie na głównym dworcu kolei.

Główne Biuro informacyjne oraz na dworcu kolei pozostają pod bezpośrednim kierownictwem Zarządu Komitetu plebiscytowego zaś biuro informacyjne przy III Alei Nr 67 zostaje pod opieką Koła Polek.

Dla przejeżdżających Górnoślązaków zostają urządzone 2 herbaciarnie i jedna na dworcu kolei, której kierownictwo obejmuje Koło Polek zaś drugą w Herbach Polskich, która zostaje pod kierownictwem bezpośrednim Zarządu Komitetu.

Nadto w barakach na Stradomiu zostaje urządzona kuchnia dla tych Górnoślązaków, którzy tam będą kwaterowali, zaś na Jasnej Górze dla Górnoślązaków tamże przebywających na kwaterze.

Bezpośrednio przed wyjazdem nastąpi podział Górnoślązaków według powiatów Śląskich stosownie do ich miejsca głosowania i następnie zostaną oni rozlokowani w wagonach w ten sposób, aby każdy bez przesiadania mógł przebyć na miejsce swego przeznaczenia. Podczas całej podróży Górnoślązacy będą mieli zapewnioną opiekę sanitarną, a nadto przewodnik zawiezie ich na miejsce przeznaczenia.

Bezpieczeństwo kolejowe tak na kolejach polskich, jak i śląskich, jest zupełnie zapewnione, gdyż na kolejach polskich organa kolejowe oraz bezpieczeństwa publicznego będą strzegły linji kolejowych, zaś na kolejach śląskich będzie na stacjach węzłowych w Lublińcu i Katowicach przydzielony specjalny urzędnik Polak, który będzie czuwał nad sprawnością i bezpieczeństwem ruchu.

Na stacjach węzłowych w Katowicach i Herbach Polskich będą plebiscytowców oczekiwali delegaci Komitetów Plebiscytowych śląski z wszystkich 17 powiatów, którzy im udzielą wszelkich możliwych wskazówek i niemi się zaopiekują. Do nich więc plebiscytowcy powinni się zwracać po ewentualne informacje. Poznać ich będzie można po tem, że delegaci Komitetów Śląskich będą zaopatrzeni w białe opaski na lewem ramieniu oznaczone napisami: „Polski K. Pl."

Następnie wszyscy plebiscytowcy podczas całej podróży, jakoteż pobytu na Górnym Śląsku, aż do powrotu do miejsca swego zamieszkania, zostają zaasekurowani w syndekacie 10-ciu Towarzystw ubezpieczeniowych od nieszczęśliwych wypadków, najdalej jednak na okres 5-ciu dni po głosowaniu, a to a) na sumę 10.000 Mk. na wypadek śmierci, b) 100.000 Mrk. na wypadek całkowitej stałej inwalidności.

Wreszcie plebiscytowcy na drogę oraz pobyt na Śląsku dostają odpowiednie zasiłki żywnościowe i pieniężne, zaś ich rodzinami w razie potrzeby Komitet opiekuje się przez cały czas nieobecności plebiscytowców.

Spóźnieni plebiscytowcy pojadą zwykłemi pociągami.

Plebiscytowcy, którzy dotąd nie mają karty głosowania, a otrzymali zawiadomienie o przyjęciu i wnioski o wpisanie na listę głosujących, winni również zgłosić się do wyjazdu w oznaczonych dniach gdyż dojadą oni na podstawie zaświadczeń wystawionych przez tutejszy Komitet Plebiscytowy na dokumentach podróży.

Centralny Komitet Plebiscytowy
Okręgu Częstochowskiego.

Wszyscy i wszystko dla Śląska!

MANIFESTUJ ten znaczek od dnia 6-go b. m.

nosząc metalowy do dnia plebiscytu

KONKURS.

Intendentura Okręgu Generalnego Kielecki go, ogłasza konkurs na kupno większej ilości nici krawieckich czarnych, białych i koloru khaki.

Oferty tylko zamknięte z dołączonemi próbkami oferowanych nici w całych szpulkach, napisem „Oferta na nici krawieckie" i powołaniem się na powyższą liczbę przyjmowane będą do dnia 23 Marca 1921 r. w Intendenturze Okręgu Generalnego.

Państwowy Urząd Pośrednictwa Pracy i Opieki nad Wychodźcami w Częstochowie

komunikuje, że są następujące wolne posady do objęcia: 1) jeden elektromonter znający się na licznikach do Poznański go, 2) 6 wykwalifikowanych kowali, 3) kilkanaście dziewcząt do usług osobistych w Poznańskie; 4) kilkanaście dziewcząt do robót rolnych do gospodarstwy w Poznańskie, 5) 2 rymarzy, 3 kołodziei do Białegostoku. Bliższych informacji otrzyma każdy w Wydziale pośrednictwa pracy, ul. Jasnogórska 24, pokój Nr. 4.

p. o. Kierownika Urzędu:

Reimschüssel.

Redaktor i Wydawca: Adam Paciorkowski,

Odbito w Drukarni „Udziałowej".